

frabedt at få anvist arbejde, der hindrer dem i at passe hjem, studier, eller hvad der nu optager dem, (jfr. nærmere Fremskridt 1977-15 side 23 (og 17 side 10) og 1978-8 side 7-8 samt den af Landsforeningen Dansk Arbejde i maj 1978 udgivne pjece »Arbejdsløsheden i tal«).

Foretrækker den enkelte at holde ferie eller i øvrigt at springe dage over, kan han frit gøre det, som han selv ønsker. Også i den relation er den foreslåede ordning langt overlegen sammenlignet med det nuværende tvangsrestriktionssystem over for de arbejdsløse. Det samme vil gælde for mange ældre, der gerne gradvis vil trække sig ud af arbejdslivet før 67 års alderen. Atter her er nærværende lovforslags løsning så langt at foretrække fremfor det stive, diskriminerende efterlønsystem, som SV-regeringen rodede sig ud i som modydelse for fagforbundenes pengebidrag til socialdemokratiet.

I det hele er det karakteristisk for det foreliggende lovforslag, at det er et forslag, som er baseret på større personlig frihed for den enkelte ordentlige medborger (ikke for nasserne), og at det muliggør afskaffelse af et væld af tvangselementer i den bestående ordning.

Når forslagsstillerne lægger så stærk vægt på, at det enkelte dagpengearbejdsforhold alene skal vare fra dag til dag, er det ikke blot af hensyn til den enkelte dagpengesøgendes personlige frihed. Også samfundsøkonomisk er det aldeles afgørende, at arbejdsløshedsunderstøttelses-pengene ikke anvendes til, at den enkelte benyttes til faste beskæftigelsesarbejde-projekter, som vi kender dem for eksempel i form af § 97 a-jobtilskudsordningen, erhvervsstøtteordninger osv. Disse ordningers fatale fejlkonstruktion ligger i, at en skævvreden kunstighed gror fast i samfundsorganismen og derfor mere varigt får arbejdskraften derhen, hvor den ikke privat-økonomisk – og dermed samfundsøkonomisk – virker mest rentabelt, dvs. med henblik på med mindst mulig indsats at skabe bedst mulige levevilkår for befolkningen. Arbejdsmarkedet deles kunstigt op i dem, som virksomhederne selv må lønne, og dem, for hvem staten betaler (størstedelen af) lønnen. Det er livsfjernt at tro, at man kan gennemføre dette, efter om der er tale om nybeskæftigelse eller ej, eller om det er et produktivt arbejde eller ej. Resultatet bliver, at man ved kæmpeadministration får givet tilskud til den, der er smartest – og har de bedste forbindelser. Dette ødelægger mere, end det gavner.

Under de nuværende forhold har mange arbejdsløse – navnlig efter længere perioder af arbejdsløshed – betydelige psykiske og fysiske pro-

blemer med at komme i beskæftigelse igen. Disse problemer vil forsvinde, hvis nærværende forslag vedtages, og vel at mærke på en måde, så man undgår alle de mange ulemper og praktiske vanskeligheder, der klæber til arbejdsminister Svend Aukens jobtilbudsordning for langtidsledige, jfr. nærmere fremskridtpartiets bidrag til betænkning af 19. maj 1978 over lovforslaget, afgivet af folketingets arbejdsmarkedsudvalg. (Tillæg B, sp. 1357 ff).

Da § 1 alene kræver arbejdsdygtighed, er mange invalidepensionister, enkepensionister og førtidspensionister omfattet af lovforslaget. Dette må naturligvis tages i betragtning ved reformer af disse dele af pensionslovgivningen.

Ved overvejselen af, hvilke aldersklasser der skal omfattes af nyordningen, har det været naturligt at sætte den øvre grænse ved folkepensionsalderen, jfr. herved også folketingets vedtagelse den 23. maj 1980 om, at »ret til dagpenge ophører ved udløbet af den måned, hvori medlemmet fylder 67« (§ 53, stk. 3, i gældende arbejdsløshedsunderstøttelseslov).

Unggrænsen har været sværere at trække. På den ene side fører en fuldstændig gennemførelse af lighedsgrundsætningen til blot at kræve, at den unge er udskrevet af folkeskolen. På den anden side ønsker forslagsstillerne, at der efter dette tidspunkt er en vis periode, hvori den unge er særlig motiveret til at finde sig en læreplads og ikke blot forfalder til det for mange unge særlig fristende, som ligger i blot nogle dage om måneden at benytte sig af den her foreslåede ordning og derigennem opnå de nødvendige penge til livets opretholdelse for derefter at drive og sløse tiden bort. De senere års udvikling, hvorefter den almindelige alder for skoleophøret forhøjes, vil sikkert inden for en overskuelig fremtid medføre, at 18 års ungarbejdergrænsen på arbejdsmarkedet også bliver forhøjet. Så længe dette ikke er sket, og så længe folketinget vitterlig opretholder et alvorligt ungdomsarbejdsløshedsproblem, har forslagsstillerne været betænkelige ved at sætte grænsen højere end de 18 år, hvor forældreforsørgelsespligten normalt ophører.

Fremskridtsgruppen har drøftet, om der – bl.a. som følge af statsfinansernes elendige stilling – skulle indføres en selvforsikringsregel. For eksempel 5 karensdage i hver 6 måneders periode.

I mange tilfælde er arbejdsløshed jo ikke så slem i den første tid. For nogle endda et kærkomment pusterum at få hele dagen til egen rådighed. Først når arbejdsløsheden har stået på i nogen tid, bliver den virkelig forbandet og sløvende og ka-